

## Marytė Jansonaitė - Sūdžienė

### Kas esu?

Kas esu?...Kas?  
Kur prasideda  
ir kur pasibaigs  
nebylus mano  
buvimas šioj žemėj...  
Kas atsakyt man padės?  
Gal prasideda ten,  
kur vaikystės šile  
žemuogėlė nuraudo,  
duonele kur kvėpėjo  
gimtinės laukai,  
gal ten, kur  
močiutės pirkia,  
kur vygę lingavo mama?  
O gal čia, kur esu  
Ar kur būsiu?  
O gal visai nesvarbu kur esu,  
ar kur būsiu...  
Gal džiaugtis tereikia  
dėl to, jog esu...

### Dialogai su savimi

Tylią padėką  
Reiškiu likimui  
Už dovanotus  
Man ir mums  
Dar vienerius  
Metus.  
Tylią padėką  
Reiškiu likimui  
Už dovanotą  
Gebėjimą  
Džiaugtis  
Dievo sūnaus gimimu  
Betliejuje.  
Tylią padėką  
Reiškiu likimui  
Už neužgesintą  
Maldą lūpose  
Ir širdyse  
Už Tikėjimą  
Meilę ir Viltį  
Ačiū likimui...  
Dėkodama lenkiuos.

Baltas peizažas -  
Šerkšnas  
Spindintis medžiuose  
Tarsi įrėmintas  
Mano lange  
Žiemos ranka  
Nutapytas portretas  
Dieviško grožio  
Akių nuleist negaliu  
Širdim šitą grožį  
Geriu  
Ir ramybę gaivia  
Sielon įsileidžiu...

\*\*\*

Atgal dairytis,  
Ko gero  
Neverta,  
Nes nieko gero  
Nerasiu ten,  
Prašau likimą  
Tyliai išklaudyti  
Prašymus ir mažytį  
Mano norą -  
Eit tik pirmyn  
Galvą iškėlus aukščiau  
Džiaugtis gyvenimu  
Vėjui veidą atsukti  
Nedejuot ir neverkt.

\*\*\*

Nakties danguj  
Mėnulio pilnatis  
Pečius apsigaubusi  
Šviesos aureole  
Šypsosi  
Žemei, pasauliui,  
Žmonėms...  
Mylimą parką apšviečia,  
Kur medžiai-  
Nuogi mūsų broliai  
Petys petin sustoję  
Šakom  
Lyg rankom susikibę,  
Džiaugsmus ir liūdesį  
Vieni kitiems godoja...  
-Nulaužtą vėjo šaką medžiui skauda  
Tačiau

Nesilenkęs vėjui  
Jis orus  
Tebestovi-  
Pavasarij  
Ramybe ir viltim žalia  
Gyvenimui šypsosis,  
Pumpurą gležną sukraus...

\*\*\*

Aš vienišas paukštis  
Besparnis  
Medžių viršūnes ir mėlyną dangų  
Tik akim kasdieną  
Glostyt tegaliu  
Aš vienišas paukštis  
Besparnis  
Myliu pasaulį  
Ir žmones myliu-  
Visokius...  
Aš vienišas paukštis  
Besparnis  
Nieko mainais neprašau  
Už tą meilę...  
Tik prie šilto tavo žodžio  
Ištarto seniai  
Prisiglausti noriu,  
Apkabinti juo save  
Ir taip sušilti sielą...

\*\*\*

Baltą šokį  
Šoka mano mintys  
Rudens žydėjime nuskendusios,  
Baltą šokį  
Šoka širdis  
Krentant snaigei pirmai  
Baltą šokį  
Mano siela šoka  
Būties Dievišką grožį palietus  
Baltas šokis  
Regėjime mano  
Ir mano delnuos  
Balta snaige nusileido...

\*\*\*

Kaip surinkti žodžius,  
Kuriems skauda?  
Kaip surinkti juos,  
Ir nieko jais neskaudint ?  
Kaip tarti jų nedaug,  
O pasakyti daug ?  
Kaip ir kur surasti tiesą  
Tą, kuri visiems patiktų ?  
-Šito juk nebūna  
Ir būti ko gero negali:  
Nes neverta  
Juk būtų gyventi  
Ir išlikti savimi negalėčiau  
Nei aš, nei tu,  
Mano mielas žmogau...  
Tad belieka parinkti žodžius  
Ir tik stengtis  
Jais nieko neskaudint...

\*\*\*

Prie miško didybės  
Šį rytą  
Priglusti skubu,  
Prie tikros ir gyvos -  
Ne Čiurlionio ranka  
Drobėj nutapytos...  
Skubu tuo taku,  
Kur daugelį kartų skubėjau...  
Klevo krentantį lapą  
Su atspalviu vasaros  
Paskutiniu  
Nuogu savo delnu pagaunu,  
Pušų viršūnėse  
Vėjo dainą girdžiu,  
Tarsi jūra kuždėtų šalia  
Ir taip gera širdy  
Nes esu ir čia būti galiu...

\*\*\*

Apkabinusi tylą  
Atminimuos paskęsiu:  
-Upelio krantus  
Aplankysiu  
Geltonam purienų žydėjime  
Skęstančius,  
Margas

Vaikystės pievas,  
Basa išbraidysiu,  
Laukinių bičių medaus  
Paragausiu  
Iš suskirdusių Tėvo delnų.  
Galvą užvertus  
Gandra, kalenant padangėj,  
Klausysiuos godžiai...  
Ir patylom  
Į šią dieną sugrįšiu...

\*\*\*

Skausmas  
Didžiulis ir tikras  
Ir būti tegali  
Tik savas...  
Ašara tiktai sava  
Sūri tebūna...  
-Kito skruostais  
Ji teka  
Bereikšmiais upeliais...  
-Kažkada ir man  
Taip pat  
Galbūt atrodė ...  
Nes nekroviau  
Ant savo pečių  
Sužinojimo šito naštos...  
-Supratimas  
Atėjo seniai  
Ir savaime...

\*\*\*

Susirinkt  
Tavus žodžius  
Skubu  
Lyg žemuoges  
Vaikystės pievoje...  
Jei galėčiau,  
Suverčiau juos  
Ant Motiejuko smilgos  
-Visus lig vieno,  
Bet gaila,  
Kad žodžiai ne uogos,  
Ir smilgos tokios  
Tikrai nesurasiu  
Tas žodis kiekvienas  
Kadaisė atrodęs bevertis  
- Kaip gailiuosi

Dabar tik supratus-  
Toks brangus,  
Kad neturi jis kainos...

\*\*\*

Tarsi  
Paskutinis  
Mūsų Alfa  
Ir mūsų Omega  
Iš tavo rankų,  
Dieve,  
Mums įduoti,...  
O mano taip vėlai  
Suvokti...  
-Paskutiniu galėjimu  
Būti šalia  
Gęstančios tavo atsiųstos gyvybės  
Ir stojančios  
Brangios širdies...  
Kaip palaima  
Iš nematomų tavo delnų  
Atsiųsta-  
Tas suvokimas -  
Be galo sunkus,  
Bet taip juk buvo,  
Yra ir bus...

\*\*\*

Eilėraščiu save kažkodėl  
Aš vadinu,  
Nebylus sielos šauksme,  
Ašara mana,  
Tyliai riedanti skruostu,  
Niekam nematanti  
ir giliai širdyje paslėpta.  
Jei tyliai kartais  
Nuslydus žemėn sudūžta:  
Netikėtai savy išgirstu  
Ją pavirtus trumpu posmu...

\*\*\*

Rudenėjantis dangus  
Pravirko lietumi  
Pagirdė žemę  
Ir medžius pagirdė...  
Ašarom dangaus

Džiaugiuosi aš lyg vaikas-  
Ištiesus delnus  
Leidau juos prilyti,  
Pajausti vėsą gaivą  
Rankomis norėjau,  
O širdim rudens  
Spalvom džiaugiuosi.  
Nuogo medžio  
Šakoj  
Po šerkšno apklotu  
Baltu  
Trapi gyvybė  
Supas  
Sušalusios žiemos  
Delnuos  
Ramybe ji maitinas  
Ir kantriai laukia  
Spindulėlio saulės  
Šilto  
Įkvėpti gamtai  
Gyvasties,  
Kad baltais žiedais atgimtų  
Ir žalia tyla  
Gyvenimui prabustų  
Kovą...

\*\*\*

Klampiom metaforom  
Jausmus savus  
Dažnokai apibūdinam  
Ir vaikštom  
Takais kasdienybės,  
Ir biriais pusnynais  
Braidom  
Vis rankiojam  
Nuodėmes svetimas  
Ir dedam ant savo  
Pečių  
Lyg savojo kryžiaus naštos  
Būtų per maža...  
Įkalinę šilumą sielų  
Širdis įšalu paverčiam,  
Sušildyti jų niekuo  
Mes neleidžiam  
Net saulės spindulys  
Prasiskverbti į mus  
Nepajėgia-  
Taip kantriai rankiojam  
Nuodėmes svetimas...

\*\*\*

Remias medžiai  
Viršūnėmis į dangus  
Didingi ir tiesūs  
Sielai žmogaus  
Suteikia jie  
Silpno vėjelio užtenka,  
Kad švelnų ošimą  
Viršūnėse išgirstum,  
O kamienuose,  
Tarsi Čiurlionio paveiksle,  
Vos matoma  
Žmogaus ranka  
Stygas suderintas  
Paliečia  
Ir muziką skambant  
Vėjo akorduos  
Gyvai išgirst

\*\*\*

Ieškojau grožio  
Baltoje naktį vasario.  
Liūdnas mintis  
Ir neviltingai Palikusi už durų  
Išėjau į naktį,  
Kur grožis dieviškas  
Ir tokia ramybė  
Mums žemėn atsiūsta...  
-Žiemos balta simfonija  
Ir sniegas girgždantis  
Po kojom,  
Rankomis palietusi  
Šerkšnotą medžio šaką  
Širdimi girdžiu  
Šaltos tylos garsus  
Regiu baltumą akimis,  
Ir šitoje ramybėje  
Tarsi ištirpusi  
Aš pavasarį  
Girdžiu pareinant...

\*\*\*

Žvaigždele vakarine,  
Šventoj naktį įsižiebusi  
Dangaus skliautuos  
Tu nušvietei kelius  
Žmonėms į laimę,



Į džiaugsmą tikrą  
Ir nuoširdų,  
Į didelį Tikėjimą  
Ir Viltį...

O man tiktai takelį  
Į save nušviesk  
-Atrasti noriu jį...  
Pažinti žmogų ir  
Nesmerkti jo,  
Atleist visiems už viską  
Išmokti noriu...  
Ir nuoskaudų  
Skausmo nejausti...

Nušviesk man tą taką,  
I save,  
Kad pažvelgt iš šalies sugebėčiau.  
Mano lūpomis  
Ištartą žodį sušildyk,  
Kalėdų žvaigždele,  
Tebūna jis tikras  
Tebūna jis gyvas ir šildantis...

\*\*\*

Pakeliu akis į tylą  
Ten virš medžių  
Ir manęs  
Dangus taip vaiskiai  
Žydras  
Ir gervės klyksmas  
Šitoje tyloj  
Virš gelsvo lauko  
Sklando ilgesingas.  
O vasara  
Ranka žieduota  
Rudenėliui moja  
Ir paukštį liūdną  
Kelionėn tolimon išlydi.  
Reginiu šituo  
Žaviuosi aš lyg vaikas  
O mintimis nuaudžiu tylą,  
Su rudenio kvapais...

\*\*\*

Nakties juodam glėby  
Nurimęs vėjas  
Savo Dievui

Tyliai meldės  
Žemėn krentantį lapą  
Nakties ir vėjo maldoje  
Aš išgirdau  
Ir laimę pajutau didžiulę  
Kad gelstantį laiką  
Krentantį lapais  
Paliečiau savo  
Delnais  
Ir savo širdim...

\*\*\*

Mano vaikystės takai  
Sodria žole užžėlė  
Taip noris man  
Joje palikti brydę  
Nors mažytę,  
Todėl jau anūko  
Spurdančią vaikystę  
Savo delnuos jausdama –  
Jam parodyti skubu  
Kur eita, būta,  
Kur gyventa ir klegėta  
Taip bėgta  
Nuo vaikystės  
Ir taip gyvent  
Skubėta...

\*\*\*

Mano gimtinė,  
Tavęs vieni laukai  
Beliko,  
Ir paukščio lengvas skrydis  
Padangėje beribėj,  
Liūdi medis  
Pakelėj parimęs.  
Pakilus vėjui Jis  
Skaudžiai blaškosi  
Ir gailiai rauda...  
O aš vis tiek džiaugiuosi  
Turėdama šalia gimtinę,  
Tegul ir vienišu lauku  
Pavirtusią...  
Ir gera man  
Kai liūdesio minutėje  
Skausmo ašarai riedant,  
Ar džiugesio akimirkoj  
Trumputėje  
Išleidžiu mintis  
Vaikystės pievom pabraidyti  
Tada ir liūdesys  
Kažkur į tolius pasitraukia

O skausmas nebe toks skaudus...  
Mano vaikystės takai  
Sodria žole užžėlė  
Taip noris man  
Joje palikti brydę  
Nors mažytę,  
Todėl jau anūko  
Spurdančią vaikystę  
Savo delnuos jausdama –  
Jam parodyti skubu  
Kur eita, būta,  
Kur gyventa ir klegėta  
Taip bėgta  
Nuo vaikystės  
Ir taip gyvent  
Skubėta...